

**VAN EEN WITTE ZUSTER
en een klein zwart kindje**

door **M.A.M. RENES-BOLDINGH**

**VAN EEN WITTE ZUSTER
EN EEN
KLEIN ZWART KINDJE**

Tekeningen van Corrie van der Baan

M. A. M. RENES-BOLDINGH

VAN EEN WITTE ZUSTER
EN EEN
KLEIN ZWART KINDJE

DERDE DRUK

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

Er is een kindje geboren, een héél klein, een héél donkerbruin kindje. Het is geboren in een héél kleine hut van takken en twijgen en bladeren. Daar ligt het naast zijn moedertje op een ruwe, vuile mat. Hoor! het schreit. Maar het moedertje let er niet op. Ze is ziek en zwak en heel angstig, omdat er geen hulp komt voor haar en het kindje, dat naast haar ligt, op de oude mat.

O, kwam er maar hulp. Kwam er maar heel gauw hulp! Dan kàn alles nog goed gaan! Maar nu . . . het blijft zo stil om de hut, zo akelig stil!

Zou iemand het kleine schrei-stemmetje horen? Of . . . willen, of . . . dūrven de mensen niet komen?

't Is geen gewone hut, waarin mensen wonen en eten en slapen. Nee, het is een hut-waarin-de-kleine-kindertjes-geboren-worden. Daarom staat hij een eindje buiten het Bosneger-dorp, dáár, waar het oerwoud alweer begint met zijn vele, vele sombere, hoge bomen. De dichte bladeren ruisen heel zacht, maar ze zingen geen blij, geen vrolijk lied. Een grote, hemelsblauwe vlinder, groter dan de hand van een man, komt uit het donkere bos vliegen, wiekt om het hutje heen en fladdert weer weg. Een glanzend groene papegaai kijkt met rollende ogen naar de hut. Hij schudt zijn kop, geeft een krassende schreeuw en vliegt dieper het bos in. En het kindje schreit maar en het moedertje is te náár om zich met haar kindje te bemoeien. En de hut is zo warm en zo benauwd!

In zo'n hut kruipen de moeders weg, wanneer er een nieuw kindje geboren gaat worden. Ze liggen daar op een stuk mat en wachten, soms kort, soms lang, totdat het kindje er is. De bomen ruisen en suizen heel in de hoogte, alsof ze een droef verhaal willen vertellen. Soms valt er een dikke, vermolmde tak met veel gekraak naar beneden. Soms regent het dorre, dode bladeren op de hut, en de geluiden van de wilde bosdieren, die sissen of schreeuwen of stampen, lijken hier veel griezeliger dan in een gewoon huis. Er is ook niemand, die een vriendelijk woord tegen het moedertje spreekt; niemand, die haar fris water te drinken brengt; niemand, die haar helpt.

Toch blijft ze liggen en wacht op haar kindje. Eerst als het kindje er is, mag ze opstaan en naar buiten komen uit de donkere, benauwde hut. Dan zijn er ook wel buurvrouwen, die het kleintje aaien met voorzichtige vingers en voor het moedertje iets lekkers halen uit hun hut. Eerder niet. Eerder vast niet. Eerder durven ze zich niet bemoeien met de moeder-in-de-kleine-hut. Want o! de geesten willen dat niet. De geesten, die een gewoon mens niet kan zien; die ook nooit iets tegen je zeggen; maar die je altijd hun zin moet geven, hoe moeilijk en vreemd dat vaak ook is. Want doe je niet, zoals de geesten willen . . . zou je dat durven, om niet hun zin te doen . . . o wee, dan moet je maar afwachten, wat ervan komt! Zo vertellen het de grootvaders en de grootmoeders en die weten het weer van hun grootvaders en grootmoeders. Altijd, altijd wordt dat van die geesten weer oververteld; altijd, altijd worden de Bosnegers weer bang gemaakt voor die geesten.

De geesten gunnen de mensen niet een klein beetje geluk. De geesten zijn wreed en gevaarlijk. Ze kennen geen medelijden. En het hele, grote bos is er vol van. Alle grote Surinaamse bossen, alle hoge bergen, alle brede waterstromen zijn er vol van. Vol van gevaarlijke, boze geesten. Want in al die bossen

woont niet één goede, vriendelijke, helpende geest. Allen willen ze het leven van de Bosnegers náár maken en bederven. „Dat is altijd zo geweest en dat zal altijd zo blijven,” denken de mensen in het oerwoud. Daarom kijken hun ogen somber en bang de wereld in. Daarom kunnen ze nooit werkelijk blij zijn. De grote mensen niet. En ook de kinderen niet.

* *
*

Hoeveel bomen staan er in de grote, Surinaamse bossen? O, zoveel, dat niemand ze tellen kan. Al telde je een jaar, al telde je honderd jaar, uitgeteld raakte je nooit. Hoe oud zijn die bomen? Stellig zijn ze ouder, dan de oudste man van het dorp. Stellig waren ze al oude, wijze bomen, toen die alleroudste man nog een kleine jongen was. Dat is lang geleden! Meer dan honderd, meer dan tweehonderd jaar hebben ze daar gestaan. Apen hebben over hun takken gelopen, papegaaien hebben hun nest erin gebouwd, slangen zijn er tegenop gekronkeld. „Ze hebben er altijd zo gestaan,” zeggen de Bosnegers. „En die dieren zijn het ergste niet. Ze hebben altijd vol van gevaarlijke geesten gezeten. Dàt is erg. Dat is altijd zo geweest en dat blijft ook altijd zo. ’t Enige is, hun zin te doen, dan doen ze het minste kwaad.”

Daarom gaat niemand bij het moedertje kijken; de buurvrouwen zouden wel willen, maar ze durven niet. Ze zijn bang om de geesten kwaad te maken. De vader van het kindje zou wel willen vragen hoe het er nu mee is. Hij doet het niet, want o, die geesten! Nu staan ze daar maar en wachten; ze beginnen het náár en griezelig te vinden. De hele nacht is het moedertje al in de hut geweest, al een hele poos schreit het kindje. Waarom komen ze niet naar buiten met hun beidjes? De zon is een tijd geleden opgekomen. Een gouden licht valt op de hoge

bomen, over de verre bergen, over het water van de rivier en de hutten van het dorp. De mensen moeten weer aan het werk. Nu gaan de buurvrouwen luisteren bij de hut. Ze horen het kindje duidelijk schreien. Ze zien elkaar aan met een klein beetje blijheid in de donkere ogen.

„'t Kindje is er,” zegt de een.

„Ja, het is er,” zegt de ander.

„Zou 't een jongen wezen?” vraagt de eerste.

„'t Kan ook een meisje zijn,” zegt de ander weer.

Opeens vatten ze moed. Ze lopen tot vlak bij de rieten wand van de kleine hut. Hoor, ze roepen! Er komt geen antwoord. Ze roepen nog eens. Ze horen nog niets. Alleen het kindje huilt om er meelij mee te krijgen. Ja toch, nu horen ze iets! Het moedertje kreunt en zucht. Zou ze ziek geworden zijn, daar in die hut? Maar dan . . . maar dan . . . dan zijn er geesten hier in de buurt! Boze, kwade ziektegeesten! O, vreselijk! Denk eens, dat die geesten naar buiten kwamen, heel eventjes maar, en boos werden op die twee luistervinken! Neen, neen, dat mag niet gebeuren. „We gaan al weg, hoor, we gaan al weg!” De buurvrouwtjes pakken hun slappe, katoenen rok beet en sluipen weg, zo snel ze kunnen.

Hun zwarte ogen zien wild van angst. Ze durven niet omzien, o neen! Eerst als ze midden in het dorp zijn, tussen de gewone mensenhutten, durven ze weer langzaam lopen en praten. Kijk, daar staat de vader van het pasgeboren kindje. Hij praat met een andere man, met een houthakker, die maar voor een paar dagen in het dorp is. Gisteren pas is hij gekomen, met zijn bootje over de rivier. De houthakker heeft verre, lange reizen gemaakt, vanwaar de rivier nog maar heel klein en smal is, tot waar hij een reuze brede stroom is geworden. De houthakker heeft veel gezien en veel gehoord. Daardoor kan hij ook veel vertellen.

„Het kindje is er, het schreeuwt flink,” zeggen de buurvrouw-
tjes met zachte stem, „maar je vrouw is zeker ziek; we riepen
haar... ze antwoordde niet. Ze laat ook het kindje maar
huilen. Ze is vast en zeker ziek.”

Groot en angstig kijken hun ogen. Ze dürfen niet verder pra-

ten. Ze hebben al zoveel gezegd! De mannen zien de beide
vrouwen aan. Dan kijken ze naar de hut, een hele poos. Daarna
naar het donkere bos, waar de boze geesten wonen. De zonne-
stralen proberen het bos binnen te dringen; ze kunnen het niet.
De schaduwen zijn te donker, te sterk.

Nu zien de mannen elkaar aan.

„Zie je wel,” zegt de vreemde houthakker. „’t Is niet goed met
je vrouw. Doe nu, wat ik je geraten heb. Dan kan ze misschien

nog beter worden. Er zijn véél mensen beter geworden, toen de witte zusters erbij kwam. Ze weet dingen, die wij niet weten. Ze heeft sterke medicijnen. En om de geesten geeft ze niets."

De vader ziet hem aan en zwijgt.

„Jij bent nog nooit de wereld in geweest,” gaat de man voort. „Maar ik heb verre reizen gemaakt in mijn korjaal. Ik ben twee keer met een groot houtvlot in Paramaribo geweest; een jaar ben ik toen weggebleven, want 't is niet gemakkelijk om met een zwaar vlot mahoniestammen over de watervallen te komen. Ik heb veel gezien op die tochten; vreemde dingen heb ik gezien. Ik ben in mooie, grote dorpen geweest, waar gelukkige mensen wonen. De hutten zijn er heel en schoon, het dorpsplein is netjes aangeveegd; de vrouwen lachen en zingen onder het werk en de kinderen spelen rondom de hutten. Toch zijn het precies zulke mensen als wij, maar ze zijn niet bang voor de geesten. „De geesten hebben hier niets te vertellen,” zeggen ze. „Ze durven hier niet komen, want we hebben een machtige Beschermmer, die sterker is dan alle boze geesten van het hele Bosland.”

„Een wissiman?” vraagt de vader. „Heb je hem gezien?”

„Je kunt Hem niet zien,” zegt de houthakker, „Hij woont in de Hemel. Hij is wel een poos op de aarde geweest, toen heeft Hij de geesten verslagen. Hij komt ook weer terug, hebben die mensen me verteld, maar dat kan nog wel lang duren, zeggen ze, en dat hindert niet, want Hij zorgt nu evengoed voor hen.”

„Hoe weten die mensen dat?” vraagt de vader.

„Dat heeft de witte zuster hun verteld. Als je vier uur met je korjaal de rivier afvaart, dan kom je in haar dorp. Er gaan veel mensen naar haar toe; zieken en mannen, die zich met de bijl in de voet hebben gehakt. Ze heeft krachtige medicijn; haast altijd worden de mensen beter.”

„Dat zal veel geld kosten,” zegt de vader, „en ik kan niet betalen.”

„O, wie niet betalen kan, hoeft niet te betalen. Die helpt ze voor niets, ik heb het zelf gezien.”

„Maar mensen uit een ander dorp helpt ze vast niet; je weet toch wel, dat mensen uit een ander dorp altijd vijanden zijn? Die haát je en je gaat ze zeker niet helpen voor niets.”

„O, dat is bij de witte zuster ook heel anders,” vertelt de hout-hakker verder. „De Here in de Hemel wil, dat ze alle mensen liefheeft en alle mensen helpt, zegt ze. Ze praat met Hem; ze heeft ook een boek van Hem gekregen. Daar staat precies in, wat ze moet doen. Hij heeft haar naar het Bosland gestuurd, om ons te helpen. Ga haar gerust halen voor je vrouw, ik zal wel met je meegaan.”

De buurvrouwtjes hebben nieuwsgierig geluisterd naar het gesprek. „Ja, ga! ga! ga!” roepen ze nu en maken met allebei hun handen de beweging van weggaan. „Ga! Ga! Ga vlug naar de witte zuster toe!”

Opeens bedenkt de vader zich niet langer. Hij trekt zijn schouderdoek vaster om zich heen en stapt haastig naar de rivier. Daar ligt zijn korjaal vastgebonden aan een boomstam. De andere man loopt achter hem aan. Ze stappen in de korjaal en grijpen ieder 'n lange roeispaan. Met 'n forse stoot duwen ze het smalle bootje van de oever, totdat de sterke stroom van de rivier het te pakken krijgt. Dan laten ze zich meedrijven met het snelle water. Over vier uur kunnen ze in het dorp van de witte zuster zijn.

* *
*

De vader van het kindje heeft zijn korjaal zelf gemaakt. Dat is een moeilijk en langdurig werk, want een goede bijl en een

flinke zaag heeft hij niet. Eerst is hij met een paar mannen het oerwoud ingegaan; daar hebben ze een dikke, sterke boom uitgezocht. Ze hebben onder aan de stam gehakt wat ze konden. Daarna hebben ze met elkaar de boom omgetrokken. Krak, boem! De grond dreunde, toen de boomreus viel. Ze hebben de meeste twijgen en takken eraf gehakt en hem daarna met vezel-touwen naar de rivier getrokken. Die heeft hem meegenomen op zijn stroom en bij het dorp hebben de mannen hem weer uit het water opgevist. Toen is het hakken en snijden begonnen. En nu is 't een prachtige, sterke korjaal. Om trots op te wezen. De mannen komen snel vooruit, want ze hebben de stroom mee. Wel moeten ze goed uitkijken, of er soms scherpe rotsen in de rivier liggen. Pas op! Daar is zo'n scherpe, kale rotspunt. Pas op! Vlug gebruiken de mannen hun riemen en glijden om de rots heen. Verder gaat de tocht. De zon staat al tamelijk hoog, het wordt warm op 't water. De naakte, zwarte ruggen glimmen van het zweet. De roeiers winden een oude lap om hun hoofd tegen zonnesteek. De rivier wordt steeds breder. Als je in het midden vaart, kun je het oerwoud en de oevers bijna niet meer onderscheiden. Er valt geen streepje schaduw op het water, maar wel lijkt het, alsof er gouden vonden op dansen. Dat komt van de felle zonneshijn.

En eindelijk . . .

„Nu zijn we er bijna,” zegt de vriend. „Merk je wel, dat het water anders wordt? Ginds is een waterval. Daar moeten we bij omlaag. Let goed op, want 't is een kwade waterval. Onder het witte schuim zitten zwarte rotspunten. Kijk uit! Kijk uit!” Met strakke ogen staren de beide mannen op het wielende en woelende water. Ze werken met hun roeispaan om uit de draaikolken te blijven. „Kijk uit! Kijk uit!”

Daar gaan ze, met het tuimelende water naar beneden. Het springt en danst en wielt en wentelt! Het verandert in

bruisend, sneeuw wit schuim, dat in dikke vlokken omhoog stuift. Grote plekken kleven op de zwarte negerruggen en in het zwarte negerhaar. Een reuzenvaart! Maar sterke negerhanden houden de boot in evenwicht. Ze klemmen zich om de rand van de korjaal en de voeten klemmen zich om de roeispaan, die nu op de bodem van het bootje ligt. Ze willen geen roeispaan verliezen, want op de terugtocht hebben ze hem o, zo nodig.

Dwars door de berg van schuim glijden ze . . . Plof, ze zijn er al, 't Duurde minder dan een minuut, maar 't was een geváárlijke minuut. Een minuut van leven of dood.

Kijk, ze komen opnieuw in kalmer water. Ze drijven weer voort, de schuimende waterval ligt een eind achter hen. Hoor hem bruisen en roepen en dreunen!

Nu nog een klein eindje . . .

„Gindse bocht voorbij,” zegt de vriend. „Daar moet je naar de oever sturen. Er is een steiger van planken met sterke palen. Daaraan leggen we onze korjaal vast.”

Ze zijn er al! Ze springen op de planken; ze schudden de natigheid van hun rug en rukken de kletsnatte hoofddoek af.

Nu vlug! Ja, dit paadje, 't is makkelijk te vinden.

De mensen in het dorp kijken verbaasd naar de vreemde gasten.

„Kom je om de missi?” vraagt een kleine jongen.

„Ja, breng ons vlug bij haar! Vlug, vlug, hoor je!”

Het jongetje holt wat hij kan; met grote stappen lopen de mannen achter hem aan. De dorpsmensen vragen niets; ze begrijpen wel, waar het om gaat.

Voor een hoog, houten huis staat het jongetje stil. En kijk eens . . . daar is de zuster ook al.

„Wat komen jullie doen?” vraagt ze in hun eigen taal.

Om de beurt vertellen de mannen. Van het kindje, dat zo schreit . . . en van de moeder, die vast en zeker ziek is . . .

De ogen van de zuster worden ernstig. „En wat willen jullie nu?” vraagt ze.

„U moet met ons meegaan en haar beter maken,” zegt de vader. „We komen u halen.”

Nog ernstiger worden de ogen van de witte zuster.

„Ik zal wel meegaan,” zegt ze, „maar of ze beter zal worden, dat weet ik niet. Jullie doen zoveel domme dingen met zieke mensen! Ze ligt zeker in de kleine hut, hè? En niemand, om haar te helpen. Maar ik ga mee. Wacht hier een ogenblik, ik ben direct klaar.”

Maar . . . is die zuster dan niet bang, om met die grote neger-

mannen mee te gaan? Ze kent hen niet en hun dorp kent ze ook niet. De zuster is zelf helemaal niet groot. Natúúrlijk is ze lang niet zo sterk als een man. Ze is heel alleen. En er is niemand om haar te helpen . . . te verdedigen . . .

En dan die smalle korjaal, die altijd wiebelt! En de gevaarlijke, zwarte rotsen! En die bruisende, wilde waterval! Ze moeten er nu bij omhoog varen. Dát zal moeilijk zijn!

„Doe het niet,” zegt het negermeisje, dat haar altijd helpt. „’t Geeft toch niets meer; ga niet op reis, zuster.”

„De Here Jezus heeft mij immers hierheen gezonden,” zegt de zuster. „Hij wil dat ik zal gaan. Hij zal ook op me passen. Ge-loof dat gerust, Rosalina.”

Ze doet een schone schort voor, ze neemt haar tas, waar alles inzit, en gaat naar buiten. Van een haak neemt ze nog haar grote zonnehoed.

„Ik ben klaar,” zegt ze. „Breng me nu heel gauw naar je dorp.” Daar stappen ze heen met hun drieën. Twee grote, zwarte negers, met naakte, glimmende ruggen en een kletsnatte heupdoek. En tussen hen in een kleine, witte zuster, die een grote, leren tas draagt.

„Dag, zuster!” roepen een paar kinderen. „Komt u gauw weer bij ons terug?”

„Ja, hoor,” lacht de zuster. „Voor de avond ben ik er weer!” Ze stapt in de korjaal, zet de tas op haar schoot en de zonnehoed op haar hoofd.

Voort gaat het. ’t Is nu zwaar roeien, want ’t gaat tegen de sterke stroom in. Over het water komen klanken zweven. De kinderen wuiven nog en zingen een versje, dat de zuster hun heeft geleerd: „Jezus, ga ons voor op het levensspoor”.

Dat is fijn om te horen aan ’t begin van de reis.

* *

*

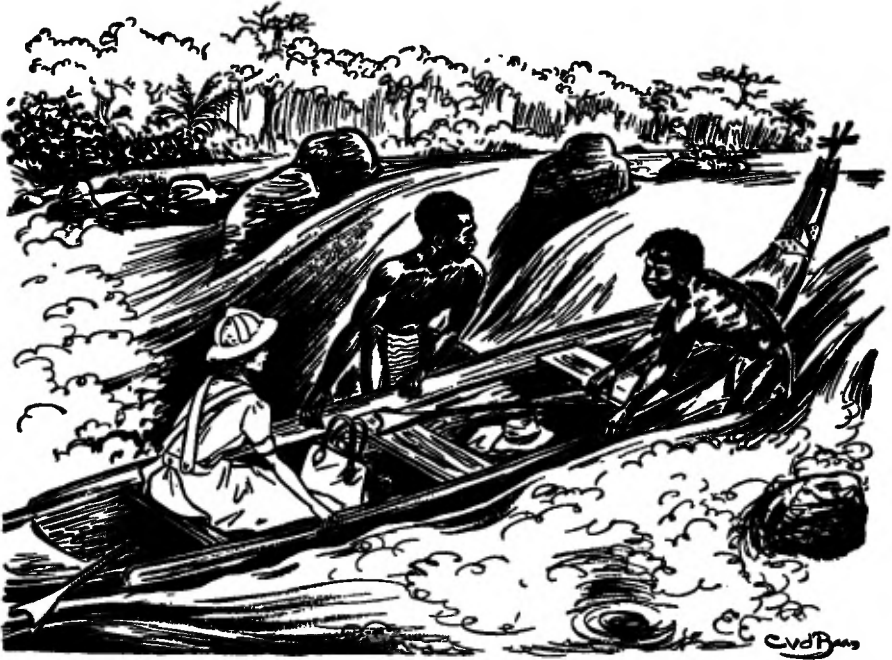
De waterval! Dat is het allermoeilijkste van de reis! Al van verre hoor je zijn dreunende stem. Al van verre zie je de glinsterende, witte wal van schuim. Hoe kunnen de roeiers daarbij omhoog komen? Ze kunnen toch niet vliegen als een vogel? Of — springen als een grote vis? De rivier beneden . . . de rivier boven . . . tussen beide in: de waterval! Hoe moet dat gaan? O, daar weten de roeiers wel raad op. De waterval is er altijd geweest en de Bosnegers hebben er altijd gevaren. Ze weten van de oude, wijze over-overgrootvaders wel, hoe ze moeten doen.

De roeiers stappen uit. Erg diep is de rivier hier niet. Hun voeten raken de bodem, 't water komt tot aan hun lendendoek. Maar die is toch al nat, en de zon zal hem straks wel weer drogen.

Sterke tenen klemmen zich vast aan de glibberige rotsen. „Hou je vast!” roepen ze tegen de zuster. En die houdt zich vast, allebei haar handen geklemd om de rand van het bootje. De sterke negerarmen duwen en tillen de boot met rukjes omhoog. Telkens een stapje, telkens een rukje, dwars door het witte schuim heen. De mannen weten precies, hoe ze moeten doen. De zuster weet ook precies, wat ze moet doen, om in evenwicht te blijven. 't Is niet de eerste keer, dat ze zo varen moet in een wiebelende korjaal. Wegen om op te lopen, of te fietsen, of te rijden zijn er niet in het oerwoud. De planten zouden er heel vlug weer overheen groeien. Ook zou zo'n weg gevaarlijk zijn door de wilde dieren. Wie op reis wil, moet over het water, dat kan niet anders. „God helpt ons wel,” denkt de zuster altijd. En werkelijk, 't komt altijd goed, hoe moeilijk het ook lijkt.

Kijk eens! Nog één flinke stap! Nog één flinke duw! Ze zijn er! Wat zijn die negers sterk. Wat weten ze goed, hoe ze moeten doen. Rustig stappen de roeiers weer in de korjaal. En

eindelijk, eindelijk zijn ze bij het vreemde dorp aangekomen; het bootje glijdt naar de oever toe. Van het dorp kun je niets zien; het ligt goed verstopt achter dichte struiken en takken. Misschien . . . kunnen de geesten, die op de rivier zwerven,

het nu niet vinden. Alle heidense dorpen liggen met opzet zo verstopt. 't Lijkt, of de dorpjes zèlf bang zijn. Net zo bang als de mensen.

Ze stappen uit.

„Hier ben ik nog nooit geweest,” zegt de zuster. „Vlug nu maar, wijs me de weg naar het dorp.”

Het hart van de zuster klopt bang en droef. Het moedertje, ach, het arme, zieke moedertje! En het kleine kindje!

In het dorp staan de mensen dicht bij elkaar te praten; aan werken denken ze niet vandaag. Een troepje naakte kinderen staat er ook bij; die denken niet aan spelen. Spelen doen ze nooit. Ze luisteren naar ieder woord van de grote mensen. Hun ogen kijken ook boos en bang naar de kleine hut aan 't eind van het dorp. Alsof er een gevaarlijk dier in die hut zit, zo kijken ze.

Nu zien ze de witte zuster. Er is nog nooit een blanke man of vrouw in hun dorp geweest. Velen hebben zelfs nog nooit een blanke gezien. Met grote ogen zien ze naar de zuster en naar haar grote tas. Ze zijn bang voor de zuster; ook bang voor die geheimzinnige tas. Maar veel en veel banger zijn ze voor wat er in de hut kan zijn. Want deze mensen weten iets, wat de vader van het kindje nog niet weet. Terwijl hij weg was om hulp te halen, is het moedertje-in-de-hut gestorven. 't Werd er zo stil, zo akelig stil. Toen hebben de burens elkaar eens aangekeken en de hut opengemaakt. Het moedertje bewoog zich niet meer, ze kreunde niet meer. Ze was gestorven. Hard zijn de vrouwen weggelopen. Het kindje hebben ze stil laten liggen. Dat is later door een paar mannen weggehaald. Wat die ermee gedaan hebben? De vrouwen kunnen het wel raden, ja, ze weten het wel zéker. Maar gezien hebben ze het niet.

„Je vrouw is dood!” roepen ze ruw tegen de vader. „Je hebt de missi voor niets gehaald. Breng haar maar weer terug.”

Wat klinkt dat akelig! De zuster blijft stilstaan, haar tas in de hand, haar lippen stijf opeengeklemd.

„Ik ga niet,” denkt ze, „eerst wil ik weten, wat hier gebeurd is.”

Ze ziet de grote bangheid in al die donkere ogen. Bang, o, zo bang! Langzaam kijkt ze om zich heen in het slordige dorp. In

hoeveel tijd zou hier niet geveegd zijn? Ginds staat de offerpaal, een wit gemaakt stuk hout, dat wel iets op een mens lijkt. 't Heeft een oude, vieze, rode lap als mantel en hoofddoek om. Zeker is de wissiman daar bezig geweest. Een schaal en een paar flessen staan rondom de griezelige, houten pop. Dat zijn geschenken voor de geesten. De zuster kan wel raden, wat er in de flessen zit. Brandewijn; dat lusten de mannen zelf ook zo graag. Véél te graag. Nu krijgen de geesten ervan mee; uit bangheid.

„Ben ik hier helemaal voor niets?” denkt de zuster. „Heeft God mij voor niets hier naar toe laten gaan? Neen, natuurlijk niet! Het kindje is er immers! Waar zou het zijn? Het arme, pasgeboren kindje! Alleen, tussen zoveel wrede mensen!

„En het kind?” vraagt ze met strenge stem.

Ze ziet de mensen rondom aan. Die slaan hun ogen neer. Ze antwoorden niet, geen enkel woord.

„En het kind?” vraagt de zuster nog strenger. „Zeg op, wat heb je met het kind gedaan? Ik wil het weten.”

„Dat . . . dat . . . weten we niet,” fluistert een bange stem. Er komen steeds meer mensen om haar heen staan. De meeste mannen zijn wel twee hoofden groter dan zij. En al de zwarte ogen staren op de witte zuster, nieuwsgierig, of spottend, of bang. Niet één kijkt er vriendelijk naar haar. Nee, niet één. Gelukkig heeft God aan deze zuster een heel dapper hart gegeven. „Niet bang zijn, niet bang zijn,” zegt ze tegen zichzelf. „De Here Jezus is bij me, niet bang zijn. Hij is immers toch de machtigste.”

En voor de derde keer vraagt ze luid en streng: „Zeg op, waar hebben jullie het kind gelaten?”

Nu zegt een der mannen:

„Dat hebben de geesten weggehaald. Dat doen ze altijd. Eerst de moeder, en dan het kind.”

„Je spreekt de waarheid niet,” zegt de zuster. „’t Staat in je ogen geschreven. Je weet best, waar het kindje is. Vertel het me. Vlug!”

De mannen en de vrouwen zwijgen. Ze beginnen echt bang te worden voor die dappere, witte zuster. Zou ze soms een soort wissiman zijn? Een wissivrouw? Maar ze zijn ook bang voor de geesten. En voor hun eigen wissiman. O, o, wat moeten ze toch doen!

Eindelijk zegt een oude man:

„De geesten moeten het hebben. Dat is altijd zo geweest. Anders komen ze in het dorp en doen ons kwaad.”

„O!” roept de zuster. „Is het dat! Nu zal ik jullie eens wat vertellen. Luister goed, allemaal!

„Als je mij niet vertelt, waar het kindje is, dan komen niet de geesten hier, maar de Grote, Almachtige God zal komen, om jullie te straffen. Ja, kijk me maar aan! Ik sta in dienst van de Grote God. Hij wil niet, dat er kinderen aan de geesten worden gegeven. Hij heeft hun het leven gegeven, ze zijn van Hem. En als je zo’n kindje kwaad doet, dan straft Hij je. ’t Staat in het Boek van God, dat ik thuis heb.”

De zuster zegt dat zo ernstig en zo zeker! Iedereen begrijpt, dat het zó is. Ja, dan moeten ze nu toch oppassen met hun liegen en draaien!

Een van de mannen strekt zijn arm uit en wijst in de richting van het grote bos, het oerwoud, vol van gevaren. Zelfs voor een grote, sterke, sluwe man is het oerwoud levensgevaarlijk. Zouden ze werkelijk... Met bange ogen volgt de zuster het wijzen van de slappe, zwarte negerhand. De anderen staan met neergeslagen ogen; zouden ze zich toch een beetje schamen over wat ze gedaan hebben?

„Dus in het bos?” vraagt de zuster. „Hebben jullie ’t arme kind in het bos gebracht? Dan kunnen de geesten het daar

komen halen, hè? Wat een helden zijn jullie! Je moest je schamen! Een pasgeboren kindje in 't oerwoud! Maar ik ga 't zoeken. Wie gaat er met me mee?"

Niemand zegt iets; alle ogen kijken naar de grond; de gezichten zijn onbeweeglijk.

„Durft er niemand met me meegaan? Ook goed, dan ga ik alleen. En als ik 't kindje niet vind... Als de tijger 't al ge- haald heeft... of de grote slang... dan zullen jullie straf krijgen. Hier zet ik mijn tas neer. Pas erop, totdat ik terug ben.”

De tas staat op de grond. Daar gaat ze, de dappere, kleine zuster. Heel alleen loopt ze het donkere oerwoud in. Verbaasd en bang kijken de dorpsmensen haar na. Maar niemand durft een voet verzetten, om met haar mee te gaan.

Dan staren ze met bange ogen naar de leren tas. Zou 't een tovertas zijn? Als die witte zuster een soort van wissivrouw is, dan is haar tas een tovertas, vol van geheimzinnige dingen. Daarmee moet je heel voorzichtig zijn. Nee, hoor, ze zullen hem vast met geen vinger aanraken! Hem opendoen? Voor geen geld van de wereld!

* *
*

Héél hoog . . . héél hoog en geheimzinnig ritselen de donkere bladerkronen. Zien ze de kleine, witte zuster lopen, daar beneden, tussen hun dikke stammen? Wat is ze klein onder die hoge bomen. Precies een kabouter-vrouwkje. Er is geen pad in het bos; de bodem is hobbelig, vol kuilen en gaten. Er vliegt een zwerm muskieten om haar hoofd; die willen haar prikken. Ze slaat ernaar. Zo'n prik kan heel gevaarlijk zijn. Je kunt er ziek van worden. O, en kijk, daar hangt een spin aan een draad, een dikke, harige spin. Ga op zij, witte zuster, want zo'n spin bijt ook!

De hoge bomen suizelen. „Kijk ook uit naar slangen, zuster! Die slangen zijn sluw; ze kronkelen om een dikke tak en houden zich daarna heel stijf. Je zou denken, dat de slang ook een tak was. Maar o wee! het is een gevaarlijke slang.”

Opeens is er een wild geritsel in de kruinen.

Hè, de zuster schrikt ervan. Wat . . . wat kan dat zijn! Takjes en bladeren stuiven omlaag. En lacht er een, daar boven in de boom? O, kijk, 't is een troep grijze aapjes. Ze spelen krijgertje van boom tot boom. Nu zien ze de zuster . . . Nu maken ze een paar reuzenzwaaien . . . Rèng, weg zijn ze! Opgeslokt door het grote bos.

De ogen van de zuster zoeken weer. Ze zoeken een alleenstaande, oude oerwoudboom. De heidenen noemen dat een heilige boom, een kankantrie. Ze denken, dat de geesten daar samenkomen. Daarom leggen ze wel eens offers bij zo'n boom neer. De zuster denkt — o neen, ze weet het héél zeker — dat het kleine kindje ook naar zo'n boom is gebracht. „Haal het hier maar weg, geesten, dan hoef je tenminste niet in ons dorp te komen. Asjeblijft, geesten, hier is het kindje al. Neem het nu maar gauw mee!”

Het hart van de zuster wordt boos en droevig tegelijk. De geesten zullen niet komen, o neen! Maar wèl kan de tijger

komen! Of de grote reuzenslang! Die kunnen het kindje doodmaken . . . het wegslepen . . . en dan opeten. „Dat hebben de geesten gedaan,” zeggen de domme mensen. Maar het arme, kleine kindje . . . o, 't is zo boos, 't is zo verschrikkelijk!

„Here Jezus, mag ik alstublieft het kindje vinden?” vraagt de zuster onder het voortgaan. „Deze mensen móeten zien, dat U sterker is dan hun boze geesten. Mag ik alstublieft het kindje vinden?”

De bomen zijn zo hoog, het bladerdak is zo dicht, je kunt geen stukje van de blauwe hemel zien. Zou de Here Jezus wel horen, wat Hem op de bodem van het donkere oerwoud zo zachtjes wordt gevraagd?

„Natuurlijk,” weet de witte zuster. „Hij lijkt wel ver weg, maar Hij is dichtbij. De Here Jezus hoort mij wel. En Hij zal ook dóen, wat ik vraag. Ik weet het héél zeker.”

Voort wandelt ze. Haar ogen zoeken. Haar oren luisteren. Hoor! Hoor! Wat is dat?

Een geluidje. O, zo zwak en klagend. Even maar. Nu is 't weer stil. Akelig stil.

De zuster blijft staan. Heeft ze wel goéd gehoord? Roerloos wacht ze, de handen gevouwen.

„Here Jezus, mag ik het nòg eens horen alstublieft?”

Ja, ja, daar is het weer! Nu hoort de zuster het heel duidelijk. Haar hart bonst van blijdschap. Want dát . . . dát . . . is het schreien van een pasgeboren kindje. Het klagend schreien van een heel klein kindje, dat zichzelf nog niet kan helpen. Nu gaan de voeten snel, snel over de hobbelige bosgrond. En dáár! Dáár . . . !

Zie je wel, 't is bij zo'n nare geestenboom. Daar ligt het kindje, zo maar weggegooid, helemaal naakt. O, kijk eens! Het ligt dicht bij een mierenhoop! Een grote, rode bosmier loopt al over het kleine lijfje heen. Het mondje staat wijd open van 't

schreeuwen. O, en nog méér mieren zijn er . . . op de beentjes, op de voetjes . . .

Heel diep bukt de witte zuster zich. „Stil maar, klein meisje, stil maar! Ik ben er al! Ik help je wel! Stil maar!”

Ze neemt het kindje op en wikkelt het in haar schort. Ze draagt het in haar arm als een grote schat. Gelukkig, het kindje houdt op met huilen. Zou het voelen, dat nu de nare tijd voorbij is? Nu moet de zuster goed opletten, dat ze dezelfde weg terug neemt. De weg, die helemaal geen weg is. Verdwalen in het oerwoud, dat zou zo mooi niet zijn! Ze loopt en kijkt en babbelt tegen het kindje . . .

Gelukkig, daar is de open plek; daar zijn de hutten van het dorp. De mensen staan nog op dezelfde plaats. Zeker zijn ze nieuwsgierig, of de witte zuster terug zal komen uit het bos. De tas staat er ook nog.

„Daar ben ik al!” roept de zuster vrolijk.

Een nieuwe angst komt in al de donkere ogen. De zuster! En wat draagt ze daar? Hoe kàn dat! Zou ze dan tòch een soort tovervrouw zijn? Zouden dáárom de geesten haar geen kwaad kunnen doen? Stil kijken ze naar de zuster. En naar het pakje in haar witte schort.

* *
*

Daar staat ze weer bij hen, warm en lachend en tevreden. Ze beurt de schort op en laat het kindje zien. „Ik heb 't gevonden!” roept ze blij. „Kijk maar, hier is het; kom nu eens dichterbij, jullie vrouwen! Je houdt toch allemaal van kleine baby's? Wie van jullie wil het hebben, om 't te verzorgen? Kom, de vader kan dat niet, dat is het werk voor een vrouw.” De mensen zwijgen als stommen. Heel stillletjes wijken ze

achteruit, telkens een stapje verder bij de zuster en het kindje vandaan. Angst spreekt uit hun donkere ogen. De vrouwen proberen zich achter de mannen te verstoppen. Ze zijn nieuwsgierig, hoe het verder zal gaan. Anders . . . anders hadden ze zich al lang verscholen in het diepste schaduwhoekje van de hut. Want o, dit kindje . . . zo grappig zwart in de witte schort . . . is tòch een geváárlijk kindje! De zuster heeft het nu wel in haar mooie, blanke schort! De zuster is de geesten te slim af geweest! Maar . . . daarmee is ze nog niet kláár! O, nog lang niet!

Want de geesten komen terug! Ze komen het kindje zoeken, zo zeker als iets. Ze zijn natuurlijk boos, omdat het kindje hun ontstolen is! Er kunnen vreselijke dingen gebeuren, wanneer het kindje in het dorp blijft. En 't in de hut nemen? Nooit, nooit, nooit! Denkt de zuster soms, dat zij tegen de geesten vechten kan? Dat kan niemand, niemand!

De zuster ziet al die stille mensen met bedroefde ogen aan. Ze wéét, dat ze zo denken. Ze léést het in de bangheid van hun ogen.

Dicht bij haar staat een jonge vrouw met een lief, klein jongetje op de arm.

„Toe, moedertje!” roept de zuster haar toe. „Neem jij dit meisje bij je eigen kleine. Heb meelij met dit stumpertje, dat geen moeder meer heeft.”

De jonge vrouw geeft een gil en holt weg met haar eigen kleine schat. Ze drukt het kindje stijf tegen zich aan. Hoe dūrft de witte zuster zo iets vragen! Was ze maar nooit hier gekomen, dat tovermens!

Zwijgend ziet de zuster de kring rond. Overal harde, boze ogen. Overal . . . bånge ogen! Haar hart klopt van medelij met deze arme, wrede mensen. Wat is het nodig, dat ze van de Here Jezus horen. Als ze Hem leren kennen en Zijn liefde, dan gaat

de vrees voor de geesten weg. Dan krijgen ze een nieuw hart, dat gevuld kan worden met liefde en barmhartigheid.

„Ja, ik zie 't al,” zegt ze. „Niet één van jullie wil voor dit kindje zorgen. Wat jammer, wat jammer is dat! Want nu . . . Je zondigt tegen de Grote God. Weet je dat wel? Waar is de vader van het kindje? O, ben je daar? Je hebt het zelf gehoord, vader. Niemand in 't dorp wil voor je kindje zorgen. Nu neem ik je kindje mee; de Grote God wil, dat ik dat doen zal. Vind je dat goed, vader? Alleen, je moet 't voorgoed afstaan, je mag het later niet weer terug komen halen. Vind je dat goed?”

„Ja, ja, ja,” roept de vader. Hij geeft niets om dit kleine meisje; hij is ook bang voor de geesten. En stel, dat hij durfde . . . dat hij zijn kind bij zich durfde houden . . . dan werd het hele dorp boos op hem. Van alle nare dingen zou hij de schuld krijgen. En misschien . . . misschien zouden ze hem erom vermoorden! Laat de zuster het kind maar meenemen, dat is veel veiliger.

Nu houdt de zuster het kindje omhoog. „En jullie, dorpsmensen, vinden jullie 't ook goed?”

Nu wuiven allen weer met de handen, alsof ze het kindje het dorp willen uitwapperen.

„Neem 't mee! Neem 't mee!” roepen ze in koor, en nog veel vaker: „Neem 't mee! Neem 't mee! Neem 't mee!”

„Goed, dan gaan we. Vader, jij brengt ons weer naar mijn dorp. 't Moedertje heb ik niet kunnen redden, dat spijt me zo. In 't vervolg moeten jullie me eerder komen halen. Nee, ik ben niet boos op jullie, ik ben alleen maar bedroefd, erg bedroefd. En ik wil graag nog eens terugkomen! Ziezo, we gaan!”

De mensen zijn even stil geweest, terwijl de zuster sprak. Nu beginnen ze weer in koor te roepen. „Ga maar! Ga maar! Ga maar gauw!” Ze wuiven met de handen en draaien met de heupen, ze knikken met de hoofden en maken vreemde dans-

pasjes met kromme knieën en opstaande tenen. Zo blij zijn ze, dat de witte zuster met de gevaarlijke baby hun dorp verlaat.

* *
*

Nu zit de zuster weer in de smalle korjaal. Op haar schoot, gewikkeld in de witte schort, ligt de kleine, zwarte baby. De vader en zijn vriend roeien zo snel ze kunnen. Ze vinden het gevaarlijk, om het kleine meisje in de boot te hebben. Schuw staren hun ogen naar de hoge, donkere bosrand. Daar wonen ze, de boze geesten! Daar loeren ze op hun prooi!

De zuster zit heel stil; het kindje slaapt nu; straks huilde 't met een zwak stemmetje. 't Kindje begint honger te krijgen, 't moet melk hebben.

„Straks, hoor kleintje,” zegt de zuster zacht. „Straks krijg je melk te drinken. We laten je niet honger lijden, hoor!”

O, ze weet wel een moeder, een Christenmoeder, die het kindje tot zich nemen wil voor een poos. Waren ze maar in het dorp! Waren ze maar thuis!

Onderwijl kijkt de zuster om zich heen naar de prachtige natuur van dit land. Er staan bomen langs de oever, hoge, oude bomen, die helemaal bedekt zijn met vuurrode bloemen. Hun zoete geur waait zachtjes over het water heen. Opeens komt er uit het bos een grote zwerm vlinders te voorschijn. Goedgele vlinders zijn het, die als sterretjes schitteren in het zonlicht. Ze warrelen om elkaar heen, nu hoog, dan laag, ze dansen in de lucht en er komt geen eind aan de zwerm. Ontelbaar, ontelbaar veel vlindertjes zijn er, en steeds nog komen er meer. Ze fladderen dicht langs de korjaal; de zuster lacht blij tegen al die gouden lichtpuntjes. Hoor! Zeggen ze haar iets?

Ja, de zuster verstaat het wel. „Je moet goede moed houden,” fluisteren de vlindertjes. „Overal zijn lichtpunten; wij komen

bijvoorbeeld uit het donkere oerwoud, waar zoveel nare dingen gebeuren. Zo heeft God het gemaakt, overal zijn lichtpuntjes. Ook in de donkerste dingen.”

„Dank je wel, vlindertjes,” zegt de zuster, „je hebt gelijk, hoor, de Here God geeft altijd licht in het donker. Ik heb mijn kleine meisje, dat is ook een lichtpunt.”

De zuster oogt de zwervende vlinders na, tot ze verdwenen zijn. Dan kijkt ze voorzichtig even onder de schort naar het negerkindje. 't Slaapt gelukkig nog.

„Hou je vast! Hou je vast!” roepen de roeiers.

Ze naderen snel de waterval; de stroom zuigt de ranke korjaal mee. Ja, de zuster houdt zich vast; haar kostbare tas klemt ze tussen haar voeten; met één hand houdt ze het kindje, de andere hand klemt ze om de rand van het bootje. Roetsj, daar gaan ze. Schuim en water spatten haar om de oren. Een ogenblik knijpt ze de ogen stijf dicht. 't Lijkt, of het bootje sprongen maakt! Ze zijn er! In kalmer water glijdt de korjaal weer verder. Nu zullen ze gauw in haar eigen dorp zijn.

Daar is zeker ook hulp voor haar kindje.

Met blijde ogen herkent de witte zuster haar dorpje; van de rivier af is het duidelijk te zien. Kijk, daar is de aanlegsteiger . . . daar kruipt 't paadje naar boven . . . en daarginds, hoger dan de rivieroever, liggen de hutten. Ze móeten hoog liggen, omdat in de barre regentijd de rivier zo vaak overstroomt. Alle rotsen en ook de meeste eilandjes liggen dan onder water; een onafzienbare breedte heeft dan de rivier, en het haastig hollende water vliegt zelfs over de oevers heen.

Heerlijk is het toch, om een Christendorp binnen te komen; het hele leven is er veranderd. Van buiten. En ook van binnen, in de harten. Voor de nare macht der boze geesten hoeven de mensen niet meer bang te zijn. Want nu regeert de Here Jezus over hen. En Hij regeert niet met vrees, maar met grote liefde!

Ja, de zuster is echt blij, dat ze weer thuis is. Ze stapt op de steiger met haar vrachtje, ze loopt de weg naar het dorp op. De roeiers volgen met de leren tas. Ze moeten hun beloning nog hebben en dan varen ze meteen weer terug.

Hoor, een paar kinderen zingen een schoolversje; de zuster kan duidelijk de woorden verstaan.

„Mi beste kompe de na tapo,

Na kondre dia a no de”¹.

Maar nu ontdekken ze de zuster, nu komen ze vrolijk aanspringen.

„Zuster! Zuster!” roepen ze verheugd. Meteen komen er nog veel meer kinderen aanspringen op hun blote voeten.

„Zuster! Zuster!”

„Wat hebt u in de schort, zuster?”

„Zuster! Heeft u wat meegebracht? Laat eens zien, zuster!”

Lachend staat de zuster stil en slaat een tip van haar schort op.

„O, een kindje!” roepen de kinderen. Ze springen van plezier en klappen in de handen. „Een kindje! Een kindje! Blijft het bij ons? Mag het bij u in huis komen?”

„Ja, dat mag; het is ’t kindje van de zuster, ’t mag altijd bij de zuster blijven, want denk eens, hoe náár: de moeder van het kindje is gestorven en de vader wil het niet langer hebben. Maar nu moet er eerst een moeder zijn, die het kindje melk kan geven. Christina, jij hebt kort geleden een broertje gekregen. Ga jij eens gauw je moeder roepen.”

Lachend loopt Christientje weg. „Moeder! Moeder! De zuster is terug! Komt u, moeder?”

Kijk, daar is de moeder al, een jonge, sterke negervrouw. Ze heeft een grote doek met prachtige, bonte strepen stevig om ’t lijf gebonden. Haar zwarte krulhaar is in een hele massa vlecht-

1 De beste Vriend woont in de Hemel,
Zoals de aarde die niet biedt.

jes gevlochten. Ze lacht met haar hele gezicht, met haar mooie, zwarte schitterogen en met haar mond. Al haar sterke, witte tanden kun je zien. Ze houdt van de zuster en komt haar vaak helpen. Ze draagt haar eigen kindje, een dikke,

sterke negerbaby, in een doek op haar rug.

„Theodora, ik ben blij, dat je komt. Kijk eens wat ik hier heb.”

Nu gaat de hele schort van het kindje af.

„Och,” zegt de vrouw medelijdend, „hoe komt u daaraan?”

„Is ze niet lief, Theodora?”

„Ja, ze is lief,” zegt de vrouw zacht; met een vinger streeft ze voorzichtig de tere wangetjes. Het kindje doet z'n mondje open, 't wil happen en zuigen en geen honger meer hebben. „Och!” zegt de vrouw weer. Dan kijkt ze de zuster vragend aan.

„En nu wil je weten, hoe ik aan dit meisje kom? Haar eigen moedertje is dood, ik kon haar niet meer helpen, de man is me te laat komen halen. Jammer, hè?”

„Ja, jammer,” mompelt de vrouw en doet tegelijk een stap bij de zuster vandaan. Haar mond lacht niet meer, haar ogen lachen niet meer. De zuster merkt dat niet, omdat ze naar het kindje kijkt.

Nu vertelt ze verder; haar stem wordt ernstig en droef. „Je raadt nooit, waar ik haar gevonden heb! 't Is zo droevig, Theodora! Wat kunnen heidenen wrééd zijn.”

Weer doet de vrouw een stap naar achteren; de kinderen zien het en schuiven ook bij de zuster vandaan. Hun gezichtjes lachen ook niet meer, hun ogen zijn ook donker geworden. En de zuster vertelt verder.

„'t Lag onder de kankantrie, een heel eind het bos in! Iemand had het daar neergelegd voor de geesten. Maar de Here Jezus heeft het mij laten vinden. Er liepen al mieren over haar heen, het schreide om hulp, maar niemand had medelijden. Zo zijn de heidenen, Theodora, weet je nog wel? Maar wij zijn Christenen, hè? Wil jij dit kindje een poosje hebben, Theodora? Haar moedertje zijn en haar te drinken geven? De Heiland vraagt het je. Maar . . . wat schéélt eraan, Theodora!”

De vrouw staat nu op wel tien passen afstand van de zuster. In de ene arm klemt ze haar baby, met de andere hand houdt ze Christientje stevig vast. Christientje kruipt bijna weg achter haar moeder en samen zien ze de zuster aan met ogen, bang en boos. Andere vrouwen zijn erbij komen staan; allen kijken

zwijgend naar de witte zuster. En naar het kindje zien ze, alsof 't een boze, gevaarlijke slang is, die hun kwaad zal doen.

„Theodora, je bent een Christin, wil jij dit kindje zolang hebben? De Here Jezus vraagt het je.”

„Nee, nee, nee!” roept de vrouw met schelle stem. En dan loopt ze weg, naar haar hut. Christientje sleurt ze met zich mee.

Nu houdt de zuster het kindje omhoog.

„Wil een van jullie dit kindje zolang voeden?” vraagt ze.

„Hoor, het schreit van honger.”

Maar allen roepen: „Nee, nee, nee,” en lopen weg naar hun hutten. Alleen een oude vrouw met grijs haar en een rimpelgezicht blijft bij de zuster staan. Tegen haar praat de zuster verder.

„Jullie zijn blij, dat je een Vriend in de Hemel hebt; de kinderen zongen zopas nog van Hem. Maar als je iets voor Hem kunt doen, een van zijn verloren kindertjes een poosje oppassen, dan wil je niet. Dan lopen jullie hard weg. „Nee, nee, nee!” En Hij heeft alles voor jullie gedaan, om je tot God en in de Hemel te brengen. Zelfs Zijn leven heeft Hij daarvoor gegeven.”

De oude vrouw zegt zacht:

„'t Zijn de geesten; de zuster had dit niet moeten vragen; de geesten komen dit kindje zoeken, om het aan de dode moeder terug te geven; misschien komt de moeder zelf wel; o, ze zijn zo slim, ze weten best, dat 't kind hier in ons dorp is. Voor straf kunnen ze ook nog onze eigen kinderen weghalen. Daar zijn de moeders bang voor, daarom durven ze niet eens naar u te luisteren. Bovendien, u houdt dit kindje toch niet in leven; u zult zien, dat 't doodgaat.”

„Schaam je, grootmoeder! Ik dacht, dat jullie Christenen waren! Iedere zondag zit je in de kerk. Daar hoor je de blijde

boodschap, dat de Here Jezus de machtige Redder is; en nu . . .
Nu denk je, dat Hij niets meer kan?"

De oude vrouw haalt haar schouders op. Schuw zien haar ogen om zich heen.

„De geesten zijn machtig,” fluistert ze bang. „Zuster hoeft niet bang te zijn. De witte mensen grijpen ze niet, maar ons wèl. Wij moeten wèl bang zijn, altijd . . . altijd!”

„Wit of zwart doet er niets aan af,” zegt de zuster. „Op ’t hart komt het aan, dat geldt voor alle mensen. Maar kom, ik merk, dat jullie niet helpen wilt, ik ga in huis; ik zal proberen een flesje voor mijn kleintje te maken.”

Moe en verdrietig gaat ze haar woning binnen. Ze voelt duidelijk, dat ze door heel wat donkere ogen wordt nagegluurd.

* *
*

De zuster krijgt het nu druk in haar huisje. Dat maakt haar weer een klein beetje vrolijker. Eerst gaat ze het kindje lekker fris wassen; het krijgt zachte poeder over ’t lijfje gestrooid.

Dan krijgt het een dun hemdje aan en een luier losjes omgeslagen. Nu ziet het er al lang niet meer zo zielig uit. Het krijgt een kusje op een van de fluweel-zachte wangetjes. En dan . . .
„Nu ga ik een lekker flesje voor je maken; en jou leg ik veilig weg tussen een paar stoelkussens.”

De zuster heeft een kleine voorraadkast. Eerst zoekt ze een flesje op, dan een blikje melk. O, ze heeft wel meer dan duizend keer een flesje gemaakt! Ze heeft veel meer dan duizend baby’tjes verzorgd in de ziekenhuizen, waar ze was om te leren. In een ogenblik is er een flesje klaar.

„Kom maar, mijn kleintje, proef eens, hoe lekker dit is!”

Och, het kindje is nog zo dom! 't Weet niet, hoe het zuigen moet. Maar nu gaat 't al beter; de lekkere, zoete melk glijdt zachtjes door het keeltje naar binnen.

„Knap gedaan, kleine pop. Nu mag je een poosje slapen.” De zuster gaat het wiegje klaarmaken. 't Is geen echte wieg, die komt later misschien. Een kist met lappen en een kussen kan ook wel. Een stukje gordijngaas wordt erover gehangen, tegen de muskieten. Muskieten zijn heel gevaarlijke dieren, al zijn ze maar klein en dun. Als ze je steken, kun je malaria krijgen. Dat is een boze koorts. Je bent er niet zo vlug beter van. Daarom moet er een gordijntje om de wieg hangen. Nee, nee, de muskieten mogen het kleintje niet steken.

* *
*

Eindelijk mag de zuster zelf gaan rusten. Ze neemt een makkelijke stoel en valt erin neer.

„O, o, wat een vreemde, drukke dag was dit,” zegt ze tegen zichzelf. De reis met de korjaal . . . het vreemde dorp . . . het zoeken naar het kindje . . .

Daarna praten, praten, praten . . .

Tot slot de terugreis met de korjaal . . .

En hier wéér praten, praten, praten!

Toen kwam eindelijk nog het allerergste; toen kwam wat het hart van de zuster zo moe maakt. Dat de Christenen hier nog zó bang zijn voor de geesten! Wat is dat jammer!

„Als mijn meisje nu maar een gezonde, sterke meid wordt,” denkt de zuster. „Dan kunnen de mensen zien, dat ze geen gelijk hebben.”

De zuster gaat nog wat gemakkelijker zitten. Ze doet haar ogen toe en rust een poosje echt goed uit.

Nog één keer krijgt het kindje die avond een flesje. Het wil

maar erg weinig drinken, al heel gauw laat het de mooie oogjes weer dichtvallen. 't Kan niet meer. 't Kindje is zeker ook moe van deze lange, vreemde dag. Eerst geboren worden, dan huilen, huilen, huilen; dan onder de kankantrie en geplaagd wor-

den door de grote, rode bosmieren. In de korjaal... zoveel vreemde vrouwen... en nog niets te drinken! Dat is ook wel een erg drukke dag voor een pasgeboren mensje!

„Goed hoor, slaap maar, kleintje. Rust eerst maar goed uit! Morgen, en overmorgen, en alle dagen kun jij je buikje nog vol drinken. Je hebt nog niet eens een naam! Ik zal een mooie naam voor je bedenken. Een naam uit de Bijbel. Als hier weer een

dominee komt, word je gedoopt. Zorg maar, dat je dan een flinke meid bent. Want op die dag willen alle mensen je bekijken. Dan ben je helemaal een kindje van de Here Jezus. Ik zal je veel van Hem vertellen, later. We zullen 't fijn samen hebben. En wat moet je later tegen mij zeggen? Tante? Of — mamma? Dat klinkt veel mooier. Maar dat zien we nog wel. 't Duurt nog een hele tijd, eer je begint te babbelen."

Zo babbelt de zuster heel gezellig met het kleine ding, dat nog niets verstaan of begrijpen kan.

Daarna gaat ze zelf ook naar bed. Maar eerst vouwt ze haar handen en bidt om bewaring voor het dorp en alle mensen, die erin wonen. Daarna bidt ze nog heel apart voor haar kleine meisje, dat ze op zo'n vreemde manier gekregen heeft. „Wilt U de mensen laten zien, dat U de machtigste bent?" vraagt ze. „Wilt U van mijn kindje een gezond en sterk meisje maken?" En ze weet zeker, dat de Here Jezus dit gebed zal verhoren. Heel stil is de nacht in het binnenland van Suriname. Heel stil, heel donker, en heel warm. Alleen in het grote bos ritselt en kraakt het; dat zijn de nachtdieren, die erop uitgaan, om voedsel te zoeken. En in de verte is het ruisen en bruisen van de grote waterval. Dat gaat dag en nacht zo door. Maar in de stilte van de nacht hoor je zijn stem veel beter dan overdag. Hoog aan de donkere hemelboog flonkeren de sterren. Niemand kan ze tellen. En al die gouden lichtjes vertellen van God, die alles geschapen heeft en bestuurt en liefheeft en verzorgt. Oók dat héél, héél kleine negerkindje, dat al onder de kankantrie heeft gelegen!

* *
*

De volgende morgen is het druk rondom het huis van de witte zuster. Tweemaal per week is dat zo. Dan mogen de zieke en

gewonde mensen bij haar komen. Niet alleen uit dit dorp, o neen, ook uit andere dorpen mogen ze komen. Hoe meer er komen, hoe liever. Tegen een beetje drukte ziet de witte zuster niet op. En — ze is immers expres in Suriname gekomen, om de mensen te helpen?

De zieken komen in korjalen, vaak van héél, héél ver. Want de rivier is de enige weg. De erge zieken liggen zo maar op de bodem van het bootje. Ze zijn met lappen toegedekt, of met een dakje van riet. Niet tegen de wind, of de kou, maar tegen de felle zonnewarmte. De roeiers roeien, langs zware rotsen en witte watervallen en later dragen ze de zieken naar de zuster toe. Daar moeten ze dan heel geduldig hun beurt afwachten. Op de rij af helpt de zuster hen allen. Ontstoken ogen wast ze schoon en druppelt er medicijn in; gevaarlijke wonden krijgen zalf en verband; ze kan ook zieke tanden en kiezen trekken en vaak geeft ze een injectie tegen allerlei nare kwalen. Uren- en urenlang wachten de mensen, om geholpen te worden. Ze praten met elkaar en kijken rond in het grote dorp en luisteren naar wat anderen babbelen. Hoor eens! Daar schreit een kindje!

In de kamer van de zuster moet het kindje zijn.

„Is er een kind in je huis?” vraagt een vrouw, die een ziek jongetje in de doek draagt.

„Ja, dat is mijn kindje,” vertelt de zuster. „Ik heb het gisteren meegenomen uit een heel ver, heidens dorp.”

„Heb je de moeder ook meegebracht?” vraagt de vrouw verder.

„Is die ook in jouw huis? Is ze ziek? Wil je haar beter maken?”

O, de zuster weet heel goed, dat het èrg is, wat ze nu moet zeggen. Ze weet, dat ze de mensen weer bang zal maken. De zieken om haar heen zijn bijna allemaal nog heidenen. Die zullen dus wel héél èrg bang worden.

Toch zegt de zuster het. Ze wil er niet om liegen. Met liegen

kun je nooit de Here Jezus dienen. Ze ziet de mensen recht en ernstig in de ogen, en zegt eerlijk zoals het is:

„Het moedertje is dood; de man kwam mij veel te laat halen. Denken jullie daaraan, als je weer in je dorp terugkomt? Je moet me halen, zolang het nog tijd is.”

„Ja, ja, ja,” zeggen de mensen. Ze denken er haast niet bij. Hun gedachten zijn heel ergens anders.

„En het kind?” vraagt de nieuwsgierige vrouw verder. „Hoe ben je daaraan gekomen?”

Nu moet de zuster het allerergste zeggen.

„Dat lag al onder de kankantrie; daar heb ik 't gevonden; ik mocht het houden. De mensen wilden er niets meer mee te doen hebben.”

„Natuurlijk niet,” zegt de vrouw, „'t gaat toch dood; de geesten willen het hebben.”

Met bange ogen zien ze naar het raam van zusters kamer. 't Arme, kleine meisje is opeens een gevaarlijk kind geworden. Eigenlijk vinden ze de zuster ook een gevaarlijk mens. Hoe kan ze toch zulke domme dingen doen!

„Je had 't kind niet mee moeten nemen,” zegt een oude, kreupele man. „Je had 't moeten laten liggen. Dat hoort zo hier in 't land.”

„O ja? Dacht je dat?” vraagt de zuster. „Maar bij ons hoort dat niet zo. 't Schreide zo droevig en er liepen al rode bosmieren over haar heen. Kon ik haar daar laten liggen? Zeg nu zelf, jullie moeders! Zeg het nu eens! Als het jullie eigen kindje eens geweest was, wat dan!”

De moeders zwijgen. Ze houden de ogen neergeslagen en zuchten diep. Zien ze misschien, hoe bar en wreed de wetten van het land zijn?

„Nu komen de geesten hier,” gaat de oude man verder. „Je zult er een hoop narigheid van beleven, zuster.”

„Maar de Here Jezus past op ons. Hij woont in de Hemel, en toch past Hij op ons. En Hij is alle boze geesten de baas. Als jullie bij Hem wilt horen, past Hij ook op jullie, geloof me gerust. 't Staat in het Boek van God.”

De man praat niet verder. Hij is aan de beurt om geholpen te worden; hij heeft een zwerende voet en die doet hem veel pijn. Een hele tijd geleden heeft hij zich met een bijl in de voet gehakt en daar tovermedicijn van de wissiman op gedaan. Dat heeft hem heel veel geld gekost, maar de voet is aldoor erger geworden. Nu kan hij haast niet meer lopen; zijn vrienden hebben hem gedragen. Hij schreeuwt het uit van pijn, nu de zuster de lelijke wonde bekijkt en wast. Maar de zuster zet door. Als al het vuil weggewassen is, doet ze zalf op de wonde en een dik verband om de voet.

„Dat moet je laten zitten,” zegt ze streng. „Kom over een paar dagen terug. Als 't dan niet beter gaat met je voet, moet je naar het ziekenhuis.”

De man gaat op zij en een ander komt voor de zuster staan. Weglopen doen ze niet; 't is veel te fijn, dat de witte zuster hen helpen wil. Maar wel blijft de angst diep in hun harten; de vreemde, donkere angst voor de boze geesten en het kleine, schreiende kindje.

* *
*

Kijk, daar ligt het kleine kindje op de tafel. Grappig, dat zwarte kindje op die witte doek. De zuster heeft het gewassen en poeder op het lijfje gestrooid. Eerst heeft het kindje geschreid, toen het water voelde. Nu schreit het niet meer. Het ligt stil en slap. De oogjes zijn dicht. Zuster weet het wel: haar kindje is te moe om wakker te wezen. Ach, ze heeft zoveel zieke baby's gezien in haar leven! Dit kindje is ook ziek. Ze legt het op de

weegschaal. Zie je wel, het groeit niet. Zes weken is het kleine meisje nu al bij haar. Ze heeft er goed voor gezorgd, maar het kindje groeit niet. Er zijn in die tijd alweer vier baby'tjes gekomen in het dorp. Die kindertjes zijn nu al veel flinker dan dit arme, kleine ding. Ja . . . maar die mogen ook melk bij hun moedertje drinken, zoveel ze willen. En dit kindje krijgt melk uit een flesje. Dat verdraagt het kleine maagje niet.

Och, het is zo droevig! Er is niet één van die gelukkige moedertjes, die het kindje van zuster te drinken wil geven.

Ze doen hun zuster daarmee groot verdriet. Ze maken het kindje ziek; misschien moet het kindje wel sterven door hun hardheid. Toch willen de vrouwen niet helpen.

„De geesten,” zeggen ze, „hú, de geesten! Die komen ons straffen, als wij het kindje voeden! De zuster had het onder de boom moeten laten. Dan hadden wij al deze narigheid niet gehad.” Ze maken grapjes tegen hun eigen kleintjes. Maar het zieke stumpertje . . . Och, wat is dit alles droevig!

En is daar nu niets aan te doen? Helemaal niets?

Opeens staat de zuster stil, de luier in de hand. Ze lacht, zie je wel, de zuster lacht verheugd. Vlug helpt ze haar kleine meisje. Ze babbelt ertegen. Ze vertelt, wat ze bedacht heeft.

„Dat zullen we doen, kleintje. Dat zullen we dadelijk gaan doen. Ga jij nu lekker slapen. Er komt echte melk voor jou. En dan . . . dan ga jij óók groeien, hoor! Je zult een grote, sterke meid worden. De vrouwen hier en overal zullen zich verbazen. En de geesten dan? zullen ze vragen. En wij . . . wij zullen zeggen: de geesten? Wij hebben niets met jullie geesten te maken, want voor ons zorgt de Here Jezus!”

De zuster zit aan haar tafel. Naast haar staat het wiegje, waarin het kindje ligt. Voor haar ligt een wit blad papier. De zuster wil een brief schrijven.

„Beste Vrienden,” schrijft ze.

„Onlangs heb ik u geschreven over het kleine meisje, dat ik onder de geestenboom heb weggehaald; ik heb u ook geschreven, dat er niet één moeder is, die het kindje wil voeden. Ook de Christenmoeders willen het niet doen. Ze zijn zo bang voor de wraak van de geesten.

Ik heb voor het kindje flesjes klaargemaakt met blikmelk erin. Maar het gaat niet goed, de melk is te zwaar voor het kleine maagje. Het kindje wil niet groeien; het hele dorp wacht nu af, wie het winnen zal. Onze Here Jezus, of de oude, boze geesten. Als het kleintje blijft leven, zullen veel mensen tot geloof in de Here Jezus komen. Maar als het sterft, zullen velen hun geloof verliezen. Daarom moeten wij doen, wat we kunnen. Wilt u mij een paar geiten sturen? Misschien verdraagt het maagje wel geitemelk. Ik had liever een koe. Maar voor een koe is hier niets te eten. Geiten vinden wel iets, wat ze eten kunnen. Wilt u de geiten zo gauw mogelijk sturen? Er is haast bij.”

Zo schrijft de zuster haar lange brief. Eindelijk is hij klaar, de enveloppe wordt dichtgeplakt, het adres staat er al op. De brief moet naar Paramaribo, de grote stad. Kan de zuster hem in de bus doen en komt een postbode hem daar halen? Neen, zo gemakkelijk gaat het niet in 't binnenland van Suriname; 't gaat daar nog, zoals het hier bij ons een paar honderd jaar geleden ook ging: de brief moet gebracht worden, want postkantoren en brievenbussen kennen de mensen niet. De zuster verpakt haar brief zorgvuldig in een stuk zeildoek en gaat daarna eens praten met een paar mannen, die wel vaker de lange reis naar Paramaribo maken. Hebben ze veel tijd? Willen ze wel? O ja, tijd kunnen ze altijd maken. En ze willen graag. De stad is zo heel anders dan het binnenland! Er zijn zoveel wondervreemde dingen te zien! 't Is, alsof die stad hen vasthoudt met sterke grijpvingers. Als ze er eenmaal zijn, kunnen ze haast niet meer weggomen. De zuster weet dat wel.

„Blijf niet te lang weg,” zegt ze. „Als je gauw terug bent, krijg je dubbele beloning.”

Vroeg in de morgen vertrekken de mannen met hun korjaal. De ingepakte brief ligt veilig opgeborgen naast hun eigen eetwaar. Ze varen met de stroom mee; die voert hen snel uit het gezicht. De zuster kijkt hen na. Haar hart is vol gedachten. Wanneer zullen de mannen terugkeren? Ze weet wel, hoe Paramaribo met zijn markten en winkels en bioscopen de mensen vasthoudt. Misschien vergéten de mannen, wat ze beloofd hebben! Misschien blijven ze heel lang weg . . . véél te lang voor het kleine, zieke meisje. Misschien . . . misschien . . . Ach, er zijn zoveel dingen, die gebeuren kunnen. Nare, droeve dingen. De zuster moet ervan zuchten. Maar als ze weer in haar huisje is, vouwt ze de handen en vraagt om hulp en geduld aan de Here Jezus. Dat doet ze alle dagen, zolang de mannen wegblijven. En telkens doet ze weer blikmelk in het flesje. Telkens weer probeert ze, of het kindje drinken wil. Maar ach, het arme ding wordt aldoor zwakker.

De zuster wacht . . . en wacht . . . en bidt. De mensen van het dorp wachten ook en . . . zijn bang. Wat zou er in die brief staan? De zuster heeft het hun niet verteld! Ze zijn ook nieuwsgierig. Wie zal het winnen? De witte zuster, of . . . de boze geesten? „Leeft het kindje nog?” vragen de vrouwen aan elkaar. Maar aan de zuster durven ze dit niet vragen. Er is iets donkers, iets naars gekomen tussen de zuster en hen.

* *

*

Lang, lang, lang blijven de roeiers weg.

„Véél te lang,” denkt de zuster ongerust. De zon gaat op . . . de zon gaat onder . . . alweer een dag voorbij. Maar de mannen zijn niet gekomen. En 't is zo nodig, dat ze komen. Zo nodig voor het kleine, gevonden negermeisje! De mannen zul-

len toch niet vergeten hebben, wat ze haar hebben beloofd? Ze zullen de brief toch niet verlóren hebben? Ze zullen toch geen ongeluk gekregen hebben met hun korjaal? Sommige rotspunten onder water zijn zó scherp, dat ze een gat kunnen maken in de bodem van een korjaal. Dat gat moet dan eerst weer gedicht worden; dat duurt lang, lang, lang.

Iedere namiddag loopt de zuster naar de aanlegsteiger en tuurt de brede rivier af. Niets, niets te zien, dan de baan van goud, die de zon op het water tovert. Hoofdschuddend gaat ze weer naar haar huisje terug; de vrouwen van het dorp zien haar wel, ze groeten ook, maar ze vrágen niets.

„'t Kind gaat tòch dood,” denken ze. En: „De zuster is een dom mens; ze weet niets van de geesten af.”

Eens is de zuster te moe en te bedroefd om zelf naar de rivier te gaan. Ze roept een kleine jongen.

„Toe, Peter, ga jij eens voor me kijken! Loop heel hard en vertel me, of de korjaal er aankomt.”

Het jongetje schiet weg, zo hard zijn zwarte negerbeentjes hem kunnen dragen.

Na een poosje komt hij terug.

„Nee, missi, de mannen komen nog niet.”

Hij krijgt een zoet snoepje, een ijsbonbon, tot beloning. Maar de zuster is niet erg blij.

De volgende dag wil hij wel weer gaan kijken, want een ijsbonbon is iets héél, héél heerlijk voor hem.

Nog niets te zien, maar zijn snoepje krijgt hij.

En de derde dag . . .

Daar komt hij terughollen. Zó hard! Zó hard! Hij rolt bijna over zijn eigen benen.

„Ze komen, missi. Ze komen!”

„Is het werkelijk waar? Heb je goed gekeken? Is 't geen vréemde korjaal, die voorbijtrekt?”

„Nee, missi, 't zijn onze mannen!”

Nu krijgt de hardloper een handvol snoepjes, want de zuster is blij. Ze gaat zelf ook haastig naar de rivier. Ze vergeet zelfs haar zonnehoed op te zetten, zo'n haast maakt ze.

En ja, daar komt de korjaal! O, 't is om er stil van te worden.

De mannen moeten tegen de stroom in roeien; toch gaat het snel. De korjaal is al dichtbij. De mannen lachen, zodat al hun grote, witte tanden te zien zijn. Ze hebben passagiers in hun boot. Heel vreemde passagiers; de hele reis hebben ze er schik over gehad.

„Mè . . . mèhèhèhè!” roept de ene passagier.

De andere antwoordt: „Mè, mè, mèhèhèhè!”

En de roeiers doen hen na: „Mè, mè, mè, hèhèhè!”

De zuster vindt dit het mooiste gezang, dat ze in lange tijd heeft gehoord. Nu steken de geiten nieuwsgierig hun kop in de hoogte. „Mèhèhè!” klinkt het nog luider.

„Mooi, mooi, mooi!” vindt de zuster. Want nu — nu zal het beter gaan met haar kleine meisje.

Nu hoeft ze niet meer oude blikmelk te drinken, nu krijgt ze iedere dag verse geitemelk.

Zie eens, hoeveel mensen er naar buiten komen, om de geiten te zien. Ze worden bewonderd en voorzichtig over kop en rug geaaid. Maar wanneer ze wilde, kromme sprongen maken, gaan de mensen vlug op zij. Wat een rare beesten, die geiten! Om te lachen! Kijk, die donkergrijze! Ze danst op haar poten en doet telkens een uitval met haar kop. Maar nu krijgen ze een stevig touw om de nek en moeten mee naar de woning van missi. „Mè!è!è!è!”

„Ze willen gemolken worden,” zegt een vrouw.

„Ja, dat willen ze. Wie van jullie melkt ze voor me?”

O, dat kunnen de roeiers wel doen, die de geiten uit de stad hebben gehaald! Alle mensen en kinderen blijven er bewonderend omheen staan, wanneer de melk in het emmertje spuit.

Natuurlijk kan het kindje van de zuster al die melk lang niet op. Ze krijgt er iedere dag maar een klein, klein beetje van. De rest is voor zieken en zwakken. Die smullen van de zoete, vette melk. En de kinderen likken de restjes op.

Heel precies maakt de zuster het flesje klaar.

Heel precies wordt het flesje gewarmd.

Zou het kindje nú gaan groeien?

Wist ze maar, dat haar leventje ervan afhangt!

Wist ze maar, dat het geloof van 't dorp ervan afhangt. Ja, en de blijdschap . . . de gerustheid van de zuster!

Als 't nu nòg niet lukt . . .

Als het kindje zou sterven . . .

De zuster weet zéker, dat ze dan nooit meer ècht, hélemaal blij en gelukkig zal kunnen zijn!

* *
*

Nu is het de derde dag van de geiten.

De dieren zijn al gewend aan het dorp.

De mensen zijn nog niet gewend aan de geiten.

Ze komen elke dag nog naar de dieren zien; dan zitten ze op hun hurken er omheen en kijken en babbelen met elkaar. De kinderen halen armen vol groenvoer voor de vreemde gasten. Tot beloning krijgen ze een zoet snoepje van de zuster, een swietie. Voor zo'n swietie hebben ze wel wat moeite over!

En het kleine kindje?

Kijk, het ligt bij de zuster op de schoot. 't Heeft weer wat geitemelk gedronken. Een paar slokjes. Eigenlijk véél en véél te weinig. Nu kàn het niet meer; het is zo moe geworden van het drinken, zo moe!

„Kun je niet meer? Dan maar in je bedje. En eerst wat uitrusten.”

Heel voorzichtig vlijt de zuster het kleintje in haar wiegie en dekt het luchtig toe.

Daarna gaat ze even naar buiten. De dag is heel erg warm geweest. Maar nu de zon wil ondergaan, lijkt het wat koeler te worden.

Natuurlijk gaat de zuster ook naar haar kostbare geiten zien. Overdag staan ze aan een lang koord buiten. En 's avonds worden ze in een stevig hokje opgesloten. Want in de nacht sluipt wel eens mijnheer de tijger rondom het dorp. Als die de scherpe geitereuk in zijn neus krijgt, wordt zijn honger nog groter. Er zouden èrge dingen gebeuren, wanneer de tijger de geiten te

pakken kreeg. Daarom gaat de zuster elke avond zien, of de dieren wel goed opgesloten zijn.

De zon is nu een grote, rode bol, vlak boven de horizon. Alle dingen krijgen een zachtrode glans. De hutten, de mensen, zelfs de bomen van het oerwoud. 't Lijkt wel toverglans. Prachtig mooie toverglans.

Met blijde ogen ziet de zuster ernaar. Is het niet, alsof God tegen haar zegt: „Je moet moed houden, want Ik zal alle dingen mooi en licht en blij maken? Ook het droeve leventje van je kleine negermeisje?”

„Missi! Missi! Missi!”

Wie roept daar zo luid en haastig?

O, dat is het grote meisje, dat de zuster wel eens helpt in haar huis.

„Missi! Missi!” De zuster schrikt ervan.

„Wat is er, Rosalina?”

„'t Kindje schreit, missi. 't Heeft gespuugd, heel erg!”

„Gespuugd? Gespuugd, zeg je?”

De ogen van de zuster worden bang.

Als het nu ook met de geitemelk niet gaat? O, dan . . . dan . . . 't is zo èrg, zo èrg!

Met haastige stappen loopt ze naar haar huis. Ze hoort het schreien al van verre.

„Stil maar, stil maar, kleintje,” roept ze. Precies, alsof het kindje dit horen en begrijpen kan.

Op haar tenen loopt ze naar het wiegje. Ja, het is zo; 't kindje heeft alles weer uitgespuwd. 't Is er helemaal nat en vies van.

't Moet opnieuw gewassen en verschoond worden.

Maar dat is toch het ergste niet, o neen!

Het allerergste is, dat de mensen van het dorp zullen zeggen:

„Zie je wel, de boze geesten! Zie je wel, de boze geesten winnen het! Al de versjes over de Here Jezus . . . al de verhalen uit de

Bijbel . . . ze zijn wel erg mooi. Maar van de boze geesten kan Hij het ook niet winnen!"

De tranen springen de zuster in de ogen, wanneer ze daaraan denkt. Maar haar handen helpen geduldig het arme kleintje. En haar hart roept tot God om uitkomst.

Die avond zit de zuster heel lang naast het kleine wiegje. Ze zit met gevouwen handen. Ze praat met God. Het kindje valt gelukkig weer in slaap. Slapen is beter voor haar dan wakker liggen en huilen.

De zon is al ondergegaan. 't Wordt stil in het dorp, de meeste mensen zijn in hun hut, de meeste kinderen slapen al op hun matje op de vloer.

't Wordt zo stil, zo stil op de wereld.

Zou de zuster misschien ook in slaap vallen, daar naast het wiegje?

Opeens staat de zuster op.

„Dàt doe ik,” zegt ze hardop. „Ja, dat doe ik.”

Ze gaat voor het raam staan. De wereld is al donker, maar het donkerst van alles is het bos achter de hutten; het grote, griezelige oerwoud, waar je 's avonds nooit in moet gaan wandelen. Somber ziet dat bos eruit. Niet prettig om naar te kijken.

Daarom ziet de zuster omhoog naar de prachtige sterrenhemel. 't Ene gouden sterretje na het andere komt te voorschijn. Ontelbaar, ontelbaar veel sterren schitteren daar. Hoe hoog? Dat kan niemand meten. Dat kan niemand uitrekenen.

Maar zo hoog die prachtige hemel is, zo groot is ook de macht en de liefde van God. Niemand kan die liefde meten. Niemand kan die liefde uitrekenen. En die liefde kan alles, alles in orde brengen. De zuster weet het héél zeker.

Ook met het kleine, zwakke negermeisje.

Ook met het geloof van dit dorp.

„Ik doe het,” zegt de zuster nog eens.

Ze wordt alweer blij van binnen.
Met een blij hart gaat ze slapen.

* *
*

De volgende morgen . . .

De zuster is vroeg opgestaan, gelijk met de zon. Ze loopt heen en weer door haar huisje en heeft het o, zo druk. Ze pakt haar koffertje in. Ze doet de kast op slot. Ze kijkt eens in het wiegje en knikt haar kleine meisje vriendelijk toe.

„Nu zul je eens zien, wat er gebeuren gaat,” babbelt de zuster. „We gaan weer op reis, kleintje, wij samen. Eén keer hebben we al samen in een korjaal gevaren, dat gaan we nu weer doen. Ja, ja, we gaan straks op reis hoor.”

En zo prettig klinkt haar stem, dat het kindje vergeet te huilen. Dat is heus heel fijn, want in de nacht heeft het veel te veel geschreid.

Nu heeft de zuster ook even tijd, om door het open venster naar het gouden zonlicht te zien. De heldere stralen vallen nog schuin het dorp binnen. Ze spelen om alle hutten; ze zouden er wel in willen kruipen, om overal licht en leven en gezondheid te brengen. Maar ze krijgen niet veel kans.

Ze dringen ook als dappere helden het oerwoud binnen. Tussen stammen en struiken glippen ze door. Ver komen ze ook hier niet; de begroeiing is veel te dicht. Diep in het bos blijft altijd het geheimzinnige duister hangen. „En toch is het begin er,” zegt de zuster tegen zichzelf. „Zo is het ook met het Rijk van God. 't Begin is er, en de rest komt ook in orde. Zo zeker als iets. En nu ga ik naar buiten, eens kijken of Rosalina al wakker is.”

Ha! daar loopt Rosalina al. Ze is op weg om water te halen uit

de rivier. Nu komt ze dadelijk naar de zuster toe. „Missi, wat gaat u doen?” vraagt ze.

„Dat zal ik je vertellen, Rosalina; ik ga vandaag op reis met mijn kleine meisje. Ze is ziek, erg ziek; daarom breng ik haar naar de dokter in Paramaribo. Die weet veel beter dan ik, wat we nog voor haar kunnen doen.”

„O,” zegt het meisje zacht.

Ze heeft al zoveel horen babbelen in het dorp, over de geesten en de geestenboom en dat het kindje toch wel dood zal gaan. Ze weet niet meer, wat ze ervan denken moet. De oude, boze angst is haar hart ook binnengedrongen. En vreemd: als ze bij de zuster is, als ze de zuster hoort praten, dan is die angst bijna weg. Maar wanneer ze later weer in de schemerige hut van haar ouders is, waar iedereen geheimzinnig fluistert, dan komt die bangheid terug en wordt reuzegroot.

Eigenlijk kan ze er niet over praten, 't is zo moeilijk, zo naar! Gelukkig, de zuster babbelt gewoon verder.

„Weet jij, of die roeiers nog in het dorp zijn, die de geiten uit de stad hebben gehaald?”

„Ja, zuster, die zijn er nog. Zal ik ze gaan roepen? Straks zijn ze misschien het bos in om hout te kappen.”

„Dat is goed; vraag, of ze even bij mij willen komen.”

Aan de mannen vertelt de zuster ook haar plannetje. Willen zij haar naar de stad brengen? Zeker, dat doen de mannen graag.

„Kun je nu dadelijk gaan?”

Ze kijken elkaar eens aan en zeggen, dat 't kan.

„Mooi zo, ik ben ook zó klaar.”

Haastig gaat de zuster haar huis weer binnen. Rosalina stapt met haar mee om te helpen. Ze neemt het kindje op en pakt het in een paar doeken; onderwijl neemt de zuster haar koffer en haar zonnehoed. Klaar is ze voor de reis.

Er zijn heel wat mensen op de been, wanneer ze naar de rivier-oever stapt.

„Dag, zuster! Dag, missi!” wordt er geroepen.

’t Klinkt niet zo vrolijk als anders.

Alle ogen gaan naar het bundeltje in Rosalina’s arm.

’t Gevaarlijke kindje! Eigenlijk . . . eigenlijk is het heel rustig, dat het weggaat uit ’t dorp.

Raadt de zuster hun gedachten?

„We komen terug, wij samen,” zegt ze. „Pas goed op mijn huis, terwijl ik weg ben. En op de geiten. Zorg, dat ze iedere dag gemolken worden. En dat de tijger ze niet weghaalt. En weet je, wat je ook nog doen moet?”

„Nee, zuster, zegt u het maar.”

O, ze willen graag wat voor hun missi doen. Ze zijn niet boos op haar; ze houden nog evenveel van haar. Ze vinden haar alleen een beetje dom . . . en gevaarlijk . . . Vragend zien ze de zuster aan.

„Leer nummer 82 van het singiboek nog eens uit je hoofd. Want dat zijn jullie helemaal verleerd. Weet je, hoe ’t begint? Wi habi wan boen Helpiman¹.”

Daarna stapt ze in. Rosalina geeft haar de baby aan. De roeiers nemen de riemen. Daar vaart de korjaal al weg. De snelle stroom neemt hen mee. In de richting van de grote stad.

In de richting van de dokter . . . en hulp voor het kleine kindje. Verbaasd staren de mensen hen na.

* *
*

Het is een lange, lange reis, dat weet de witte zuster vooruit. Ze is deze waterweg al enkele keren gegaan; soms in een gewone

¹ Wij hebben een trouwe Heiland.

korjaal met roeiers. Soms in een korjaal met buitenboordmotor. Dat gaat veel sneller. Maar een lange reis blijft het altijd. 't Ene uur na het andere verstrijkt. De zon rijst hoger en hoger. De stralen branden en steken. De zuster trekt haar zonnehoed diep over de oren heen. Wolken zijn er niet; wind is er niet; er is alleen maar die grote, grote hitte. En de grote, grote stilte. Hoe warmer het wordt, hoe dieper de stilte wordt. De hitte maakt heel de natuur moe; de dieren, de bomen, de mensen. En altijd zijn er langs de rivier de donkere, zwijgende oerwouden. Je zou niet aan land kunnen stappen, om in de schaduw wat te wandelen, of te rusten. Alleen sterke mannen, met bijlen en hakmessen, kunnen het oerwoud binnendringen. De zuster kijkt nu eens naar de ene, dan weer naar de andere oever. Altijd hetzelfde groen. 't Is, om er dromerig van te worden. Er leven zoveel dieren in het oerwoud; de bossen krioelen van wild gedierte. Kreeg ze er maar eens iets van te zien. Dan zou het gemakkelijker zijn, om wakker te blijven. Ja, ja . . . kijk!

Daar gluurt een apegezicht door de dichte muur van takken en bladeren. Nieuwsgierig. Bang. Alle oerwouddieren zijn bang. Voor elkaar. En voor de mensen.

Nu ritselt het hoog in de kruinen. De takken golven op en neer. Een hele troep apen holt en springt door de kruinen. Van tak tot tak slingeren ze aan hun poten en aan hun staart.

Rrrts! De ene nieuwsgierige is ook verdwenen. Natuurlijk, hij moest met de kameraden mee! Weg zijn ze!

Nu denkt de zuster weer aan het kleine kindje op haar schoot. Hoe zou het met haar zijn? Voorzichtig tilt ze een tipje van de witte doek op. 't Ligt zo stil. De oogjes zijn stijf gesloten. 't Kindje voelt niet eens, dat de doek wordt opgetild. Zo vast slaapt het.

Opeens krijgt de zuster een grote, bange schrik. Zó stil ligt het

kleine ding... 't Zal toch niet... Haalt het nog adem?
Klopt het hartje nog?

Heel voorzichtig voelt ze met haar hand. Ja, het hartje klopt.
Gelukkig! Gelukkig!

Van nu af aan denkt de zuster aan niets meer dan aan het
kindje op haar schoot.

En aan de Here Jezus denkt ze.

„U is zo machtig,” zegt ze tegen Hem. „en U hebt de mensen
zo lief. Wilt U mijn kleine meisje in het leven bewaren? Dan
zullen alle mensen in het Bosland merken, dat U machtiger is
dan de geesten. Dan zullen ze allemaal in U geloven. Ze zullen
naar U luisteren en niet meer naar hun gevaarlijke wissiman.”
Zo vraagt de zuster en ze weet zeker, dat de Heiland luistert.
En uur na uur gaat voorbij. De brandende zonnehitte gaat ook
voorbij. De zon zakt lager en lager. Het bos tovert lange scha-
duwen op de rivier. De negers roeien, wat ze kunnen. Want
nog voor het donker is, willen ze in de stad zijn.

* *
*

De stad! Ze zijn er!

Met moeite stapt de zuster uit; ze is stijf geworden van het
lange zitten. Maar dat gaat wel weer over. Ze geeft de roeiers
wat geld; morgen moeten ze maar eens aan het ziekenhuis
komen horen, hoe het verder gaat.

Daar stapt ze door de straten met haar koffertje en haar kindje.
Geen van beide wegen ze veel. De mensen kijken haar nieuws-
gierig na. „Zeker een zieke baby,” zeggen ze tegen elkaar.

En dan is ze bij het ziekenhuis. De zusters herkennen haar.
„Ben jij dat?” klinkt het verbaasd. En: „Hoe kom jij hier op-
eens?” En: „Wat heb je in die doek, een kindje?”

„Straks vertel ik jullie alles,” zegt de zuster. „Breng me eerst naar de dokter.”

De ogen van de dokter zien heel ernstig naar het kindje. Zo'n klein ding, dat zó ziek en zó zwak is? Hij schudt zijn wijze hoofd. Hij heeft al zoveel zwakke stumpertjes gezien in dit land. Heel vaak kunnen ze niet meer beter worden.

Arm negerkindje! Arme zuster!

Maar hoor nu eens, wat die dappere zuster zegt!

„Ik geloof vast, dat mijn kindje beter wordt, dokter. Nee, schudt u maar niet zo met uw hoofd. Ik heb 't aan de Heiland gevraagd, heel de lange weg. Ik geloof zeker, dat Hij helpen zal. 't Gaat erom, dat de mensen niet meer aan de boze geesten geloven, maar aan Hem. Daarom zal Hij het doen. En u moet uitzoeken, wat het kindje verdragen kan.”

„Goed,” zegt de dokter. „Laat 't dan hier bij mij. En u gaat zelf nu naar de zusters om uit te rusten en te eten.”

* *
*

In de grote kamer zitten ze bij elkaar, de zusters van het ziekenhuis en die ene zuster, die uit het diepe binnenland hierheen is komen varen. Die ene moet natuurlijk vertellen. De anderen luisteren met steeds groter wordende verbazing. Af en toe doen ze een vraag, maar het verhaal gaat evengoed door. „Ging je echt mee naar dat vreemde dorp?” En: „O, hoe durfde je . . . alleen tegen al die mensen!”

Een van de zusters zegt: „Ik wou, dat ik bij je mocht komen wonen, om je te helpen. Zal ik 't vragen aan 't bestuur?”

En weer een ander moet voortdurend haar tranen afvegen, omdat ze aan al de baby'tjes denkt, die onder de kankantie worden neergelegd als offer aan de geesten.

Eindelijk is het verhaal uitverteld.

„En blijf je nu een poosje bij ons? Mag je vakantie nemen?”

„Een paar dagen blijf ik; dan moet ik weer terug. Er zijn zoveel zieken, die op me rekenen.”

Er klinkt een bel door het ziekenhuis. „Kom, zusters! Kom, zusters! Kom, zusters!” roept die bel. „Hier is ook werk te doen, veel, veel werk.”

Ze springen op en gaan haastig naar hun afdeling.

Een paar uur later daalt weer de nacht over Suriname, een donkere, warme nacht. De bossen en de velden, de stad en de rivier, ook bijna alle mensen, slapen.

In het ziekenhuis, in de kleine logeerkamer, brandt nog een lichtje. Eigenlijk moest de witte zuster, die vandaag zo'n verre reis heeft gemaakt, ook slapen. Ze heeft een zware dag gehad, ze moet wel erg moe zijn. Maar slapen wil ze niet en vermoeid-

heid voelt ze niet. Een andere zuster blijft bij haar op. Samen willen ze de Here Jezus vragen om leven voor het kleine, zieke negerkindje.

Eindelijk slapen ze toch nog in voor een paar uur.

Er is nog iemand, die niet veel slaapt die nacht. Dat is de dokter. De zon is nog maar nauwelijks op, of hij loopt alweer in zijn witte jas door de gang van het ziekenhuis. Hij is moe en toch zien zijn ogen blij. Hij heeft een prettige boodschap over te brengen.

Klop, klop, gaat het op de deur van de logeerkamer. In een oogwenk staat de zuster in de open deur.

„Dokter! Wat is er? O, u kijkt vrolijk, u heeft zeker een goede boodschap!”

En de dokter zegt: „’t Kindje zal leven en gezond worden. Een paar weken moeten we heel voorzichtig met haar zijn. En daarna is er een moedertje, dat haar wel een paar maanden te drinken wil geven. Na die paar maanden mag ze bij u zijn, dan kan ze al een banaantje eten.

Wat is dat nu, zuster? Huilt u dikke tranen? Lach liever eens tegen me, dat vind ik veel aardiger.”

Nu doet de zuster alles door elkaar, lachen en huilen en praten.

„Ik ben zo blij, dokter! En zo dankbaar! Ik heb er zo om gebeden. Nu kunnen mijn mensen zelf zien, dat Jezus sterker is dan alle boze machten. O, wat ben ik blij!”

„Kom nu maar met me mee, u mag het kleintje even zien.”

Met hun drietjes lopen ze door de lange gang. Helemaal aan ’t eind is de zaal, waar het kindje wordt verpleegd. Er liggen nog meer baby’s, allemaal in precies gelijke ledikantjes. Al die donkere kroeskopjes lijken sprekend op elkaar, maar toch herkent de zuster haar kleintje direct. ’t Slaapt heel rustig; ’t lijkt net, of het er al iets gezonder uitziet. Vragend ziet de zuster de dokter aan, want praten durft ze bijna niet. ’t Kindje kon er

eens wakker van worden. En — slapen is óók een soort van medicijn! Hoor, de dokter fluistert ook.

„Over zes weken mag u 't weer komen halen,” zegt hij. „Ik denk, dat u dan een heel gezond kindje mee naar huis terug kunt nemen.”

„O, dokter, wat heerlijk!”

Twee dagen later maakt de zuster weer de lange reis over de rivier. In haar koffer zitten allerlei leuke dingen, die ze cadeau heeft gekregen. Ook kleertjes voor later, als het kindje weer bij haar mag zijn. En speelgoed. En — een reuzenzak met swieties voor de kinderen van het dorp. Als ze weer thuis is, zal ze de kinderen laten grabbelen. Dat vinden ze een éinig spelletje.

Ze vindt de reis nu helemaal niet zo erg vervelend en lang. Er zijn zoveel prettige dingen om aan te denken, dat de weg er kort van wordt. En de roeiers doen verbazend hun best. Nee maar, daar zijn ze al vlak bij hét dorp! Wat is dàt daar? De hele wal vol mensen? De kinderen voorop met papieren vlaggetjes in de hand? Zijn ze zó blij, dat hun witte missi weer bij hen thuiskomt? De zuster wuift hen al van verre toe. Meteen beginnen alle papieren vlaggetjes te wapperen, en wie geen vlaggetje heeft, klapt in de handen. Maar 't allermooiste komt nog, wanneer het bootje aan de steiger aanlegt. Dan beginnen al die mensen en kinderen te zingen:

„Wi habi wan boen Helpiman,
Di helpi wi vo troe.
Dem zwaka en mofinawan
Dem poti soema toe.”

't Is het versje van de goede Heiland, dat ze opgekregen hebben, om uit het hoofd te leren. Ze hebben 't bèst geleerd, want

niet één heeft een singiboek bij zich. 't Is een van de liederen, die in bijna alle talen van de wereld gezongen worden. „Een trouwe Vriend woont in de Hemel”.

In een vrolijke optocht, met wuivende vlaggetjes, wordt de zuster naar haar huis gebracht. Aan wie het dichtst bij haar lopen vertelt ze, dat 't goed gaat met het kleine, gevonden

kindje. Ze zullen 't vast wel verder vertellen, de mensen die dat nu weten. En ze zullen er vast ook wel over nadenken en er met elkaar over praten!

Vlak voor haar deur haalt de zuster een paar handen swieties uit de grote zak. Die gaan hoog de lucht in en rollen ver in 't rond. Vlug als water springen de kinderen er op af en grabbelen! grabbelen! 't Lijkt wel sinterklaas, zo grabbelen ze.

En dan gaat de witte missie vlug in haar huis. 't Was een vermoeiende dag, maar een móóie dag. Een dag, om reuze dank-

baar voor te zijn. Haar hart en haar ogen stralen van dankbaarheid. Wat is er toch een geluk op de wereld, als de Heiland, de Grote Helpiman, bij je wil zijn. Wie je ook bent, en waar je ook woont. Ja, zelfs in het donkere Surinaamse Bosland, waar de oerwouden ruisen.

